

ויזרע יצחק

שנה ד'

<p>פרשת "תזריע מצורע" הפטרה: "מחר חודש" כ"ט ניסן תשע"א</p>	<p>יוצא לאור ע"י מדרשת "ויזרע יצחק" ע"ש יצחק בן חמו בר אסתר ז"ל</p>	<p>זמני השבת י"ב 18:32 י"ג 19:49 י"ד 20:33</p>	<p>ת"א 18:51 ת"ב 19:53 ת"ג 20:32</p>	<p>חיפה 18:43 19:54 20:32</p>
---	--	--	---	---

הגיגים לפרשת השבוע

"וביום השביעי ימול בשר ערלתו" (ויקרא יב' א)

ה"אור החיים" הקדוש מביא בפירושו שבפסוק שלפנינו רמוזים שלשת הדברים שיש לבצע במצות המילה, והם: "מילה", "פריעה" ו"מציצה", "מילה" הכוונה לכריתת הערלה, רמוזה בכתוב: "ימול", שפירושו לכרות את הערלה, ה"פריעה" היא פריעת העור הדק לשנים, רמוזה בכתוב: "בשר" שפירושו לעשותו כבשר שאין בו חיות, ו"המציצה" הוא דם המזוהם של שני בחינות אלו ערלה ופריעה, לצד היותם חלק אחד מגוף, יש להם חלק בדם האדם, והוא מעורב בכללות האדם, וציוה ה' למצוץ דם זה לצד שהוא גם כן בחינת ערלה, והוא מה שרמוז באומרו "ערלתו".

"והצרוע אשר בו הנגע" (ויקרא יב' ב)

מה כוונת הכתוב "אשר בו הנגע"? הרי אם אין בו נגע הוא איננו צרוע? אלא, אומר ה"כלי יקר", לומדים מכאן ש"צרעת" הוא שם המכה/מחלה ו"נגע" הוא כנוי לעון/פגם שהרי הצרעת באה לאדם שפגע בכבוד שמים או בכבוד הבריות. וכפי שנאמר בילקוט שמעוני על הפסוק: "כנגע נראה לי בבית" זו עבודה זרה לכן אמר כאן הכתוב: "והצרוע" כלומר שהאדם לקה בצרעת, "אשר בו הנגע", משום שדיבר לשון הרע ופגם את הבריות, וקבלה ביד חז"ל ש"כל הפוסל במומו פוסל" (קידושין ע) לכך נאמר "אשר בו הנגע" כי בו נמצא בעצם כל נגע וקלון שרצה לפגום בו את חבריו. לפי ה"כלי יקר" המשך הפסוק, המדריך את הצרוע כיצד לנהוג, נועד להוות כפרה, מידה כנגד מידה, על החטאים שגרמו לאדם ללקות בצרעת. "ראשו יהיה פרוע" - לכפר על גסות הרוח, שנגרמת מכך שהאדם רוצה להיות לראש על כל האנשים. "ובגדיו יהיו פרומים" - לכפר על צרות העין, כי כל צר עין מסתמא גם בגדיו קרועים ומטולאים. "ועל שפם יעטה" - לכפר על חטא הלשון שבשפתיו. "וטמא טמא יקרא" - הוא טמא בניב שפתיו את האחרים לכן "טמא יקרא" גם על עצמו. ממשך הכתוב ומזהיר: "וכל ימי אשר הנגע בו" דהיינו כל זמן שהאדם ממשיך לחטוא בעון הזה "יטמא", ימשיך להיות טמא, היות שהטומאה נרגמה לו בעקבות מעשיו.

"זאת תהיה תורת המצורע" (ויקרא יד' ב)

אמרו חז"ל ש"מצורע" - "המוציא שם רע", שהצרעת באה על האדם שדיבר לשון הרע, והיא עבירה חמורה ושקולה כנגד שלוש העבירות החמורות ביותר: עבודה זרה, גילוי עריות ושפיכות דמים. מקשה על כך הרב אברהם סבאע בספרו "צרוור המור", כיצד ניתן להשוות את עוון לשון הרע לשלוש עבירות חמורות אלו, ולומר שעבירה זו שקולה כנגד שלוש העבירות שדינן הוא "יהרג ואל יעבור", כלומר גם אם אונסים את האדם לעבור עבירות אלו ואם לא יעבור יהרגו אותו, אסור לעבור עליהן? ומתוך שאם שלוש העבירות החמורות הללו משולות לסם המוות, אזי עוון לשון הרע משול לזיהום של פצע. שאם לא יטפלו בזיהום כראוי ובזמן, והוא עלול להתפשט, ולהרעיל את כל הגוף.

"והזה אל הבית שבע פעמים" (ויקרא יד' ג)

במדרש מובא שההזיה לצורך טהרת הבית צריכה להיות על המשקוף דווקא. מבאר ה"משך חכמה" שיש רמז גדול בדבר, שהרי כידוע נגעי הבתים הם עונש על צרות עין וכדברי חז"ל בגמרא (יומא יא' ב): "תניא הנגעים באים על צרות העין דכתיב: "אשר לו הבית" (ויקרא יד' לה), ותנא דבי רבי ישמעאל: מי שמיחד ביתו לו, שאינו רוצה להשאל כליו לאחרים ואומר שאין לו, הקב"ה מפרסמו כשמפנה את ביתו". ולכך צריך להזות על המשקוף, שהוא פתח הבית, להראות שמעתה יהא ביתו פתוח לרבים.

"אשה כי תזריע" (ויקרא יב' ד)

סמיכות פרשיות טומאה וטהרה לפרשת מאכלות אסורות באה ללמדנו שכפי שהאדם נזהר לבדוק כל מה שנכנס לתוך פיו, שיהיה הכל בתכלית הכשרות, כך צריך האדם להיזהר בכל מה שהוא מוציא מתוך פיו. (ר' ישראל מסלנט)

מעוניין לקבל את העלון ישירות לתיבת הדוא"ל שלך? שלח מייל לכתובת: Yossef.Benhamo@gmail.com

העלון מיוסד לעילוי נשמת :

חביבה חיה בנימין בת גורג'יה ז"ל
נלב"ע י"א ניסן תשס"ז

יצחק בנימין בר שורין ז"ל
נלב"ע י"ג אדר ב' תשל"ג

יצחק בן חמו בר אסתר ז"ל
נלב"ע י"ג אדר ב' תשס"ה

ת.נ.צ.ב.ה

אין לעיין בעלון בשעת התמלה

לא לשמור על קדושת הגליון

"ואם טהרה מזוהה וספירה לה שבעת ימים ואזור תטהר" (ויקרא טו כז)

אומר רבינו בחיי שספירה זו של שבעה ימים לטהרתה של הזבה אינם צריכים להיות בברכה, דהיינו שהזבה אינה מברכת על ספירה זו כעין הברכה שאנו מברכים לפני ספירת העומר, והסיבה היא שבכל המצות האדם מברך עליהן "עובר לעשייתן", דהיינו מברך לפני עשיית המצוה, ואם הזבה תברך לפני הספירה של שבעת הימים ובתוך ימי השבעה תזוב שוב אזי הדין הוא שהיא סותרת את הימים שספירה וצריכה להתחיל את הספירה מחדש, יוצא אם כך שהברכה שברכה בתחילת הספירה תהיה ברכה לבטלה, לכן לא הצריכו את הספירה הזו בברכה.

הגיגים לפרקי אבות – א'

"והעמידו תלמידים הרבה, ועשו סיג לתורה" (א)

לכאורה, מה הקשר בין העמדת התלמידים לבין הצורך לעשות סייגים לתורה? מתרץ הרב ש. קליין שהעמדת הרבה תלמידים תגרום לכך שהתלמידים שתעמידו, הם בעצמם יהיו הגדר וה"סייג", שישמור ותבטיח את קיום התורה.

"הוא היה אומר אל תהיו כעבדים המושמשים את הרב על מנת לקבל פרס" (ב)

דבר אופייני למסכת אבות הוא השימוש בלשון "הוא היה אומר" "הם אמרו", לעומת שאר המסכתות בש"ס בהן נהוג להשתמש בלשון: "רבי... אומר" "אמר רבי...", "תני דבי רבי...", מסביר רבי אהרון מקודינב, שהדבר נעוץ בעובדה שמסכת אבות היא מסכת המדריכה בענייני דרך ארץ ומכילה עצות מוסריות, וידוע שחז"ל נהגו בעצמם שלפני שהיו מטיפים מוסר ומידות טובות באחרים היו קודם כל מקיימים בעצמם מידות אלו בבחינת "נאה מקיים", ורק אחר כך היו מטיפים ומדריכים לאחרים באחרים בבחינת "נאה דורש". ודבר זה רמוז בלשון המשנה: "הוא היה אומר", שבתהילה "הוא" היה מקיים את הדבר ואחר כך "היה אומר", מטיפ מוסר לאחרים, מקודם "הם" ואחר כך "אמרו".

"יהי ביתך פתוח לרווחה, ויהיו עניים בני ביתך" (ה)

"הדברי חפץ" מבאר שהפסוק: "צדיק אוכל לשובע נפשו ובטן רשעים תחסר" (משלי יג כב) מתאר את ההבדל בין הצדיק לרשע ביחסם אל האורחים, בעוד ש"צדיק אוכל לשובע נפשו", כלומר כאשר הצדיק מזמין אורח אל שולחנו, הריהו משתדל ומקפיד לאכול ככל היותר, על מנת שהאורח לא יתבייש ויאכל גם הוא ככל היותר. לעומת זאת הרשע, הקמצן וצר העין, אוכל מעט ככל האפשר וקם מהשולחן בבטן חסרה, כדי שהאורח יעשה כמוהו ולא יאכל הרבה, זהו שאמר הכתוב: "ובטן רשעים תחסר"

"ואל תתיאש בן הפורענות" (ו)

"בעקבות משיחא חוצפא יסגא ויוקר יאמיר הגפן תתן פריה והיין ביוקר ומלכות תהפך למינות ואין תוכחת בית וועד יהיה לזנות והגליל יחרב והגבלן ישום ואנשי הגבול יסובכו מעיר לעיר ולא יחוננו וחכמות סופרים תסרח ויראי חטא ימאסו והאמת תהא נעדרת נערים פני זקנים ילבינו זקנים יעמדו מפני קטנים בן מנוול אב בת קמה באמה כלה בחמתה אויבי איש אנשי ביתו פני הדור כפני הכלב הבן אינו מתבייש מאביו ועל מה יש לנו להשען על אבינו שבשמים" (סוטה מט:)

הברייתא המתארת את המצב הירוד והעגום מבחינה כלכלית, מוסרית ורוחנית בתקופה שלפני בא המשיח, "בעקבתא דמשיחא" מסתיימת במלים: "ועל מה לנו להישען? על אבינו שבשמים". לכאורה, סיום זה מבטא אופטימיות, תקווה ונחמה ומהווים תשובה לכל הצרות המפורטות בברייתא. אלא, שרבי יצחק מוולוז'ין, רואה את הדברים בצורה אחרת ואומר שבעצם גם מילים אלו הן המשך לפורענויות המפורטות בתחילת הברייתא. "בעקבתא דמשיחא" המצב יתדרדר כל כך, שהאנשים ישבו בחיבוק ידים ולא ירצו לנקוף אצבע על מנת להציל את עצמם מהצרות והפורענויות, ויצאו ידי חובה באמירה: "מן השמים ירחמו", ו"על מי יש לנו להישען? על אבינו שבשמים".

החלה ההרשמה למחזור החדש של הקורס ללימוד טעמי המקרא והפטרה

בנוסח יהדות מרוקו-ספרד. שיפתח, בע"ה, בח' אייר תשע"ב (30/04/12).

השיעורים יתקיימו בימי שני בערב בשעות 18:00-18:45 בבית הכנסת "אהל יצחק"

רחוב אברבנאל 48 קרית הרצוג בני ברק. לפרטים: בן חמו יוסף 052-3268315

* הקורס מיועד למבוגרים וילדים. * הלימוד הוא ללא תשלום. * מספר המקומות מוגבל.

לרפואת כל חולי עם ישראל ובכללם: הרה"ג משה חזקיהו שליט"א בן שרה ודוד בן בוינה בינה

הארות והערות ניתן להפנות לטלפון: 052-3268315 או בדוא"ל: Yossef.Benhamo@gmail.com

גמ"ח תפילין "יד יצחק"

ברשותנו מבחר תפילין רש"י (ספרדי, אשכנזי, איטרי) להשאלה בטלפון: 052-3268315

חברת הבקשות "מאיר השחר" בני ברק ומדרשת "ויזרע יצחק"

לימוד פיוטים ובקשות נוסח מרוקו בהדרכת ע"ה יוסף בן חמו שיש"י 14:00 בבית כנסת "תורת ישראל" קרית הרצוג ב"ב